

34. Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος προσπαθεί να σώσει την πρωτεύουσα

Πότε έγινε ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος αυτοκράτορας του Βυζαντίου;

Ο αυτοκράτορας **Ιωάννης Η' Παλαιολόγος** πέθανε το 1448, πριν ολοκληρώσει την προσπάθειά του για την ένωση των εκκλησιών, αφήνοντας αυτό το θέμα σε εκκρεμότητα και το λαό σε αναταραχή.

Οι άρχοντες και ο λαός της Πόλης διάλεξαν για νέο αυτοκράτορα τον αδελφό του **Κωνσταντίνο, Δεσπότη του Μυστρά**. Τα χρόνια που κυβέρνησε εκεί διακρινόταν ως καλός **στρατιωτικός, δίκαιος** κυβερνήτης, **σεβαστός** και **αγαπητός** άρχοντας.

Την είδηση της εκλογής του έφερε στον νέο αυτοκράτορα, που βρισκόταν στον Μυστρά, ένα γρήγορο καράβι, μαζί με τις ευχές και τις ελπίδες όλων.

Ο Κωνσταντίνος δέχτηκε την πρόταση των Βυζαντινών και στέφθηκε αυτοκράτορας από τον επίσκοπο του Μυστρά με μια απλή τελετή στη μητρόπολη της μικρής πολιτείας του Μοριά. Ύστερα χωρίς καθυστέρηση και με το ίδιο πλοίο ξεκίνησε για την Πόλη.

Τι περίμενε από εκείνον ο λαός;

Στην Κωνσταντινούπολη έγινε δεκτός από τον λαό με αγάπη και πολλές **προσδοκίες**. Όλοι πίστευαν ότι αυτός μόνο μπορούσε να ενώσει τους **διχασμένους** Βυζαντινούς και να σώσει την πόλη από τους **κινδύνους** που την απειλούσαν.



Ποιες ενέργειες έκανε όταν στέφθηκε αυτοκράτορας;

Ο Κωνσταντίνος γνώριζε καλά τις δυσκολίες που τον περίμεναν και αποφάσισε να τις αντιμετωπίσει. Γι' αυτό, μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά του:

- ✓ Έστειλε πρεσβευτές στον **σουλτάνο Μουράτ Β'** και πρότεινε **συνθήκη ειρήνης** ανάμεσά τους. Ο Μουράτ αναγνώρισε τον νέο αυτοκράτορα και συμφώνησε για την ειρήνη που του ζήτησε.
- ✓ Πήρε για συνεργάτες του ανθρώπους **ενωτικούς** και **ανθελωτικούς**, για να τους **συμφιλιώσει**. Προσπάθησε να τους πείσει να μονοιάσουν και να συνεργαστούν για την ενότητα της χριστιανοσύνης, αλλά και για τη σωτηρία της Κωνσταντινούπολης και της αυτοκρατορίας.

- ✓ Οργάνωσε και εξόπλισε τη **μικρή φρουρά της Πόλης**, συντήρησε τα **καράβια** του στόλου κι ασφάλισε την **είσοδο του Κεράτιου κόλπου** με διπλή χοντρή αλυσίδα, εμποδίζοντας την είσοδο εχθρικών πλοίων.
- ✓ Επικοινωνήσε με τον **Πάπα** και ζήτησε τη βοήθεια που αυτός είχε υποσχεθεί στον αδελφό του. Του πρότεινε ακόμη να στείλει **καθολικούς ιερωμένους** του στην Πόλη, να συλλειτουργήσουν στην Αγία Σοφία με ορθόδοξους κληρικούς.
- ✓ Κάλεσε τις **παραιοκίες των ξένων**, που ζούσαν στην Κωνσταντινούπολη, να βοηθήσουν με χρήματα και μάχιμους άνδρες την επισκευή των τειχών και την οργάνωση της **άμυνας** της Πόλης, φροντίζοντας έτσι και για τη δική τους ασφάλεια.

Ποιοι βοήθησαν τελικά τους Βυζαντινούς;

- Η βοήθεια από τον **Πάπα** και τη **Δύση** δεν ήρθε.
- Οι **Βενετοί** της Πόλης έδωσαν **πλοία, μαχητές** και **τεχνίτες** για τη συντήρηση του στόλου.
- Οι **Γενουάτες** έθεσαν στη διάθεση του αυτοκράτορα **εφτακόσιους μαχητές** και τον ονομαστό στρατιωτικό **Ιωάννη Ιουστινιάνη** και ο Κωνσταντίνος του ανέθεσε τη συντήρηση των **τειχών** και την **άμυνα** της Πόλης.
- Κοντά τους βρέθηκαν ακόμη πολλοί **εθελοντές**, Έλληνες και ξένοι. Παρόλα αυτά όμως, οι μάχιμοι υπερασπιστές δεν ξεπερνούσαν τις **δέκα χιλιάδες άνδρες**.

Πώς ήταν η κατάσταση στο πρώτο διάστημα της βασιλείας του Κωνσταντίνου και πώς ήθελαν να την εκμεταλλευτούν οι Τούρκοι;

Στο πρώτο διάστημα της βασιλείας του Κωνσταντίνου **ηρέμησαν** και οι διαμάχες ανάμεσα στους **ενωτικούς** και τους **ανθενωτικούς**. Αναζωπυρώθηκαν όμως από την παρουσία **Καθολικών** ιερωμένων στην κοινή λειτουργία με **Ορθόδοξους**, που έγινε στην Αγία Σοφία (1452).

Οι εσωτερικές αυτές διαμάχες των Βυζαντινών γίνονταν γνωστές στους Τούρκους και διευκόλυναν τα σχέδιά τους για την **Αλωση της Πόλης**. Μετά το θάνατο του Μουράτ Β' (1451), μάλιστα, ο γιος του και νέος σουλτάνος **Μωάμεθ Β'**, 21 χρόνων τότε, έλεγε ότι: «τελευταία επιθυμία κι εντολή του πατέρα μου ήταν να κυριέψω εγώ την Πόλη».